

Emily Fenn - Εργαστήριο Επικοινωνίας

Στόχοι του εργαστηρίου επικοινωνίας:

Αυτό το εργαστήριο εξετάζει τη σημασία των διαφορετικών μορφών επικοινωνίας. Μέσα από μια σειρά ασκήσεων που δοκιμάζουν τις δεξιότητες λεκτικής και μη λεκτικής επικοινωνίας, αναπτύσσει ευκαιρίες για συνεργασία και ομαδική εργασία. Με βάση το έργο του Augusto Boal και του Θεάτρου φόρουμ, τα εργαστήρια εξετάζουν πώς η επικοινωνία σε μια παράσταση μπορεί να βοηθήσει στην κριτική σκέψη και τη δημιουργικότητα.

Μαθησιακά αποτελέσματα:

Στο τέλος του εργαστηρίου οι μαθητές θα έχουν:

- Σκεφτεί πώς οι διάφορες μορφές επικοινωνίας είναι σημαντικές όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο αλληλεπιδρούμε και παρουσιάζουμε τον εαυτό μας.
- Διερευνήσει πώς τα εμπόδια στην επικοινωνία μπορούν να δημιουργήσουν προβλήματα και πώς προσαρμοζόμαστε και βρίσκουμε τρόπους ώστε να παρακάμπτουμε αυτά τα εμπόδια.
- Δημιουργήσει ένα σύντομο θεατρικό έργο χρησιμοποιώντας την τεχνική *Θεάτρου φόρουμ* του Boal για να εξετάσουν πώς η ανατροφοδότηση από άλλους σχετικά με μια κατάσταση μπορεί να βοηθήσει στη βελτίωση της επικοινωνίας.

Απαιτούμενα υλικά:

Έγγραφα
Στυλό
Συνθήματα Charade
Δεμένα μάτια

Δεξιότητες:

Συνεργασία
Επικοινωνία
Κριτική σκέψη

Χρόνος	Δραστηριότητα	Λεπτομερείς οδηγίες (αυτή η δραστηριότητα υποστηρίζεται από σχετικό βίντεο)
<p>30 Λεπτά (συνολικά)</p> <p>5 λεπτά</p> <p>5 λεπτά</p>	<p>Δραστηριότητα πρώτη: Προθέρμανση - σωματική επικοινωνία των συναισθημάτων</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εισαγωγή στο σκοπό της συνεδρίας (επικοινωνία, σύνδεση και κριτική σκέψη) • Αρχική δραστηριότητα για τη λεκτική και μη λεκτική επικοινωνία. 	<p>Είναι σημαντικό να βοηθήσετε τους μαθητές να κατανοήσουν τον σκοπό του εργαστηρίου και ότι θα πρέπει να σκεφτούν 0τους τρόπους με τους οποίους επικοινωνούν ενεργά, τόσο λεκτικά όσο και μη λεκτικά. Είναι χρήσιμο να δώσετε χρόνο στους μαθητές να σκεφτούν τι σημαίνει λεκτικός και τι μη λεκτικός τρόπος επικοινωνίας και να δώσετε παραδείγματα πριν ξεκινήσουν. Υπάρχει σχετική δραστηριότητα στην προθέρμανση για να σας βοηθήσει.</p> <p>Η αρχική δραστηριότητα ζητά από τους μαθητές να αναφέρουν όλες τις μορφές λεκτικής και μη λεκτικής επικοινωνίας που μπορούν να σκεφτούν. Μπορείτε να τους ζητήσετε να το κάνουν ατομικά, σε ζευγάρια ή σε μια μεγαλύτερη ομάδα. Μπορούν απλά να χρησιμοποιήσουν χαρτί και στυλό, ή εναλλακτικά, να χρησιμοποιήσουν ένα σχετικό πρότυπο που έχουμε παράσχει. Δώστε τους μόνο 2-3 λεπτά για να ολοκληρώσουν αυτή την εργασία και στη συνέχεια 2-3 λεπτά για να σας ενημερώσουν. Ακολουθούν μερικά παραδείγματα απαντήσεων.</p>

<p>10 λεπτά</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Το παιχνίδι των συναισθημάτων 	<div data-bbox="874 210 1337 528" style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> <p style="text-align: center; margin: 0;">Communication Forms</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 50%; text-align: left;">Verbal</th> <th style="width: 50%; text-align: left;">Non-verbal</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="font-size: small;">Verbal communication is about language, both written and spoken.</td> <td style="font-size: small;">Non-verbal communication is the transmission of messages or signals through non-verbal platform.</td> </tr> <tr> <td style="font-size: small;">Speaking</td> <td style="font-size: small;">Facial expressions</td> </tr> <tr> <td style="font-size: small;">Listening</td> <td style="font-size: small;">Eye contact</td> </tr> <tr> <td style="font-size: small;">Reading</td> <td style="font-size: small;">Gesture</td> </tr> <tr> <td style="font-size: small;">Writing</td> <td style="font-size: small;">Posture</td> </tr> <tr> <td></td> <td style="font-size: small;">Body Language</td> </tr> <tr> <td></td> <td style="font-size: small;">Proximity</td> </tr> <tr> <td></td> <td style="font-size: small;">Touch</td> </tr> </tbody> </table> </div> <p style="margin-top: 20px;">Μερικά στοιχεία σχετικά με τους τρόπους επικοινωνίας που θα θέλατε να μοιραστείτε με τους μαθητές σας:</p> <p style="margin-top: 20px;">Η πλειονότητα των ανθρώπων σε φάση προσωπικής συζήτησης θα επικοινωνήσει χρησιμοποιώντας κατά:</p> <ul style="list-style-type: none"> 55% μη λεκτική επικοινωνία (όπως η γλώσσα του σώματος) 38% φωνή και τόνος φωνής 7% αρθρωμένες λέξεις. <p style="margin-top: 20px;">Για το παιχνίδι των συναισθημάτων, θα δούμε πόσο παρατηρητικοί είμαστε όταν πρόκειται να διαβάσουμε τις εκφράσεις του προσώπου και τη γλώσσα του σώματος κάποιου χωρίς προφορικό λόγο. Καθοδηγήστε τους μαθητές στα παρακάτω.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ένα άτομο φεύγει από το δωμάτιο 2. Η ομάδα διαλέγει ένα συναίσθημα 	Verbal	Non-verbal	Verbal communication is about language, both written and spoken.	Non-verbal communication is the transmission of messages or signals through non-verbal platform.	Speaking	Facial expressions	Listening	Eye contact	Reading	Gesture	Writing	Posture		Body Language		Proximity		Touch
Verbal	Non-verbal																			
Verbal communication is about language, both written and spoken.	Non-verbal communication is the transmission of messages or signals through non-verbal platform.																			
Speaking	Facial expressions																			
Listening	Eye contact																			
Reading	Gesture																			
Writing	Posture																			
	Body Language																			
	Proximity																			
	Touch																			

<p>10 λεπτά</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Συζήτηση για το παιχνίδι και πώς συνδέεται με την επικοινωνία 	<ol style="list-style-type: none"> 3. Το άτομο που βγήκε έξω μπαίνει ξανά στο δωμάτιο 4. Επιλέγεται ένα άτομο από την ομάδα και του δίνεται μια ενέργεια να κάνει. 5. Το άτομο που θα επιλεγεί πρέπει να μιμηθεί αυτή την ενέργεια με το συναίσθημα που έχει επιλέξει - αλλά δεν πρέπει να πει λέξη! <p>Δώστε χρόνο στους μαθητές να σκεφτούν τι έμαθαν για την επικοινωνία στις πρώτες δραστηριότητες. Ίσως θα ήταν χρήσιμο να τους προτρέψετε να σκεφτούν τι είναι εύκολο ή περίπλοκο στους διάφορους τρόπους επικοινωνίας και πώς το ενδεχόμενο να βασιστούμε μόνο σε ένα από αυτά μπορεί να μας οδηγήσει σε παρεξηγήσεις.</p> <p>Εάν εργάζεστε μόνοι σας, τότε μπορείτε να σκεφτείτε όλες τις μορφές λεκτικής και μη λεκτικής επικοινωνίας που γνωρίζετε. Στη συνέχεια, όταν πρόκειται για το παιχνίδι των συναισθημάτων, μπορείτε να μιμηθείτε μια ενέργεια και στη συνέχεια να προσπαθήσετε να απεικονίσετε διαφορετικά συναισθήματα ενώ κάνετε αυτή την ενέργεια. Ίσως είναι καλή ιδέα να κινηματογραφήσετε τον εαυτό σας, ώστε να μπορείτε να δείτε πώς το συναίσθημα επηρεάζει τη δράση.</p>
-----------------	---	--

40 λεπτά	<p>Δραστηριότητα δεύτερη: Κατανόηση των εμποδίων επικοινωνίας και πώς να τα ξεπεράσετε</p> <p>Είδη εμποδίων επικοινωνίας - Δύο μικρότερες δραστηριότητες που θα εκτελέσει η ομάδα (10 λεπτά η καθεμία)</p>	<p>Η δεύτερη σειρά δραστηριοτήτων θα επικεντρωθεί στη χρήση παιχνιδιών για την απομόνωση μιας μορφής επικοινωνίας από τις άλλες. Θα εξετάσουμε τα εμπόδια και τον τρόπο με τον οποίο τα αποφεύγουμε ή τα ξεπερνάμε. Οι μαθητές πιθανόν να είναι εξοικειωμένοι με τα παιχνίδια που προτείνονται σε αυτό το εργαστήριο , αλλά μπορεί να μην έχουν σκεφτεί τι σημαίνουν από την άποψη της επικοινωνίας. Ενθαρρύνετέ τους να παίξουν, αλλά να τηρούν τους κανόνες, ώστε να αποκομίσουν την πλήρη εμπειρία.</p>
5 λεπτά		<p>Αν έχετε μια ομάδα μεγαλύτερη από 5 ή 6 άτομα, τότε θα πρέπει να χωρίσετε την ομάδα σε μικρότερες ομάδες περίπου αυτού του μεγέθους. Στη συνέχεια, θα πρέπει να παρουσιάσετε τα δύο παιχνίδια στις ομάδες. Αν έχετε πολλές ομάδες, θα μπορούσατε να βάλετε τη μία ομάδα να παίξει το πρώτο παιχνίδι, ενώ η άλλη να παίξει το δεύτερο παιχνίδι, ή να κάνουν όλοι την ίδια δραστηριότητα σε διαφορετικούς χώρους.</p>
10 -15 λεπτά	<p>1) Χωρίς ομιλία - παντομίμα</p>	<p>1) Παντομίμα</p> <p>Πριν από τη συνεδρία θα πρέπει να δημιουργήσετε μερικές απλές προτροπές για να τις ακολουθήσουν οι μαθητές. Αυτές μπορούν να αφορούν οποιοδήποτε θέμα θέλετε, αλλά θα πρέπει να</p>

<p>10- 15 λεπτά</p>	<p>2) Μονοπάτι με δεμένα μάτια - χωρίς όραση</p>	<p>κυμαίνονται από άποψη μη λεκτικής πολυπλοκότητας. Θα πρέπει επίσης να μπορούν να κατηγοριοποιηθούν ως ζώα, επαγγέλματα, ταινίες, βιβλία ή χαρακτήρες.</p> <p>Για παράδειγμα: Άγιος Βασίλης Μια Χριστουγεννιάτικη Ιστορία Βοηθός καταστήματος Τάρανδοι.</p> <p>Στη συνέχεια, ζητήστε από τους μαθητές σας να πάρουν ένα κομμάτι χαρτί και να παίξουν, χωρίς να χρησιμοποιήσουν λέξεις που είναι γραμμένες. Αν δεν καταλαβαίνουν μια λέξη, ενθαρρύνετε τους μαθητές να λύσουν το πρόβλημα και να βρουν νέους τρόπους να την παρουσιάσουν στην ομάδα χωρίς λόγια.</p> <p>Αν δεν καταλαβαίνουν τη λέξη που διάλεξαν, μπορούν να διαλέξουν μια άλλη.</p> <p>2) Μονοπάτι με δεμένα μάτια</p> <p>Ένα μέλος της ομάδας πρέπει να προσφερθεί εθελοντικά να δέσει τα μάτια του. Το άτομο αυτό θα πρέπει να σταθεί στην πιο απομακρυσμένη άκρη του δωματίου και να του τοποθετηθούν μαλακά εμπόδια. Μόλις φορέσει το μαντήλι στα μάτια, η ομάδα προσπαθεί να τον κατευθύνει μέσα από τα αντικείμενα χρησιμοποιώντας μόνο λεκτικές εντολές.</p> <p>Αυτή η άσκηση συχνά καταλήγει σε δυνατές φωνές. Όπως οι μαθητές να συνεχίσουν να σκέφτονται πώς θα</p>
-------------------------	--	--

<p>5-10 λεπτά</p>	<p>Συζήτηση σχετικά με τις δύο δραστηριότητες (οι οποίες χρησιμοποιούν ισχυρά στοιχεία συνεργασίας, επικοινωνίας και κριτικής σκέψης)</p>	<p>μπορούσαν να υποστηρίξουν καλύτερα το άτομο λεκτικά για να το ενθαρρύνουν δίνοντας σαφείς οδηγίες.</p> <p>Τέλος, δώστε χρόνο στους μαθητές να συζητήσουν τα παιχνίδια που έπαιξαν και τι έμαθαν σχετικά με τη σημασία των διαφόρων αισθήσεων και πώς αυτές λειτουργούν είτε μόνες τους είτε σε συνεργασία με άλλες αισθήσεις.</p> <p><i>Αν εργάζεστε μόνοι σας, ξεκινήστε απαριθμώντας όσα εμπόδια επικοινωνίας μπορείτε να σκεφτείτε. Σκεφτείτε πώς η διακοπή μιας αίσθησης μπορεί να βοηθήσει στην ενίσχυση των άλλων αισθήσεων. Εξερευνήστε πώς τα εμπόδια στην επικοινωνία επηρεάζουν τον τρόπο με τον οποίο επικοινωνούμε. Ενδεχομένως, βάλτε μουσική, καθίστε κάτω, κλείστε τα μάτια σας για να διαπιστώσετε πώς η ακοή σας γίνεται πιο έντονη.</i></p>
<p>50 λεπτά</p>	<p>Δραστηριότητα τρία: Λάθη και λύσεις στην επικοινωνία</p> <p>Χρησιμοποιούμε το Θέατρο φόρουμ για να κατανοήσουμε πώς κάθε επιλογή που κάνουμε μπορεί να μας βοηθήσει να βελτιώσουμε την προσέγγισή μας στην επικοινωνία στην καθημερινή μας ζωή</p>	<p>Σε αυτό το τμήμα του εργαστηρίου, θα εισάγουμε τους μαθητές στο Forum Theater. Είναι πιθανόν οι μαθητές σας να έχουν ήδη εργαστεί με τη μορφή παράστασης του Boal στο παρελθόν, οπότε, στην περίπτωση αυτή, ίσως θα θέλατε να διεξάγετε το πρώτο μέρος της συζήτησης ως μια σύντομη ανακεφαλαίωση. Αν δεν είναι εξοικειωμένοι, τότε μια εισαγωγή θα είναι χρήσιμη για την εκτέλεση των δραστηριοτήτων τους. Παρακάτω</p>

5- 10 λεπτά		<p>παρατίθενται ορισμένα βασικά σημεία για την υποστήριξη αυτής της συζήτησης, αν τα χρειαστείτε.</p> <p>Το θέατρο φόρουμ είναι μια μορφή θεάτρου που αναπτύχθηκε από τον Augusto Boal, έναν θεατράνθρωπο που ανέπτυξε το θέατρο των καταπιεσμένων – Αυτή η μορφή θεάτρου θεωρείται εξίσου ως παράσταση, πρακτική ακτιβισμού και εκπαιδευτικό φόρουμ. Διεγείρει την κριτική παρατήρηση και την αναπαράσταση της πραγματικότητας.</p> <p>Το θέατρο φόρουμ ενθαρρύνει την αλληλεπίδραση του κοινού και διερευνά διαφορετικές επιλογές για την αντιμετώπιση ενός προβλήματος ή ζητήματος. Το πρόβλημα που θα εξετάσουμε είναι τα εμπόδια στην επικοινωνία και η χρήση κακής επικοινωνίας.</p>
30 λεπτά	<ul style="list-style-type: none"> • Επεξήγηση του τι είναι το θέατρο φόρουμ και ανάθεση σε κάθε ομάδα της αποστολής της. • Συζήτηση και πρόβα για κάθε ομάδα • Εκτέλεση έργων 	<p>Μόλις οι μαθητές εξοικειωθούν με το στυλ, μπορούν να αρχίσουν να δημιουργούν. Καθώς το θέατρο φόρουμ περιλαμβάνει τη δημιουργία παραστάσεων όπου υπάρχουν σαφή προβλήματα και προβληματικές επιλογές που πρέπει να ερμηνεύσει το κοινό, θα ζητήσουμε από τους μαθητές να εργαστούν σε μικρές ομάδες για να αναπτύξουν ένα κομμάτι παράστασης για την υπόλοιπη τάξη. Μπορείτε να επιτρέψετε στην ομάδα να αυτοσχεδιάσει μια ιστορία ή να τους θέσετε ένα θέμα για να αναπτύξουν μια σύντομη απάντηση στην παράσταση. Απλά δώστε τους 5-6 λεπτά, δεν χρειάζεται να είναι τέλειο.</p>

<p>10-15 λεπτά</p>	<p>Κλείσιμο της συζήτησης</p>	<p>Μόλις ετοιμάσουν το έργο τους, ενθαρρύνετέ τους να το δείξουν στην υπόλοιπη ομάδα. Ζητήστε από την υπόλοιπη ομάδα να δώσει ιδιαίτερη προσοχή και να εντοπίσει τα σημεία στα οποία πιστεύει ότι η επικοινωνία θα μπορούσε να είναι σαφέστερη ή στα οποία μπορεί να υπάρχουν εμπόδια.</p> <p>Στη συνέχεια, ζητήστε από τους μαθητές να παρουσιάσουν το έργο τους για δεύτερη φορά, αλλά αυτή τη φορά το κοινό μπορεί να τους σταματήσει και να αλλάξει κάτι στο έργο - είτε λέγοντας στους ηθοποιούς να αλλάξουν κάτι στην πλοκή ή στους χαρακτήρες είτε μπαίνοντας στη σκηνή και αναλαμβάνοντας έναν από τους ρόλους των χαρακτήρων. Η ιδέα εδώ, είναι ότι οι μαθητές συνεχίζουν να προσαρμόζουν και να αναπτύσσουν την αφήγηση του έργου, ώστε η επικοινωνία να μπορεί να αξιοποιηθεί πιο αποτελεσματικά και με μεγαλύτερη σαφήνεια.</p> <p>Τέλος, επιτρέψτε στους μαθητές να επιλέξουν ένα από τα εμπόδια επικοινωνίας που συζητήσαν νωρίτερα και να το προσθέσουν στο κομμάτι για να δουν τι προβλήματα προκαλεί. Μπορούν να συνεχίσουν να προσθέτουν εμπόδια όπως κρίνουν σκόπιμο.</p> <p>Και πάλι, εκτελούν το κομμάτι και επιτρέπουν στους άλλους να το προσαρμόσουν και να το αλλάξουν. Μπορείτε να εκτελέσετε αυτή τη διαδικασία όσες φορές θέλετε, ώστε να επιτρέψετε στους μαθητές να κατανοήσουν πώς μπορεί να αναπτυχθεί και να αξιοποιηθεί αποτελεσματικά η επικοινωνία.</p>
------------------------	-------------------------------	---

		<p>Τέλος, συντονίστε μια τελική συζήτηση με τους μαθητές για να τους κάνετε να σκεφτούν τι έμαθαν σχετικά με την επικοινωνία στο εργαστήριο. Θα ήταν επίσης χρήσιμο εδώ να θέσετε το ζήτημα του πώς θα μπορούσαν να επικοινωνούν στο μέλλον και πώς η επικοινωνία μπορεί να διαφέρει ανάλογα με τις διαφορετικές ομάδες ανθρώπων, όπως με ανθρώπους που σας παίρνουν συνέντευξη ή με παλιούς φίλους. Μόλις το σκεφτούν αυτό, βάλτε τους να επανεξετάσουν το χαρτοφυλάκιό τους για να δημιουργήσουν είτε νέα στοιχεία είτε να αναπτύξουν περαιτέρω υπάρχοντα στοιχεία χρησιμοποιώντας διαφορετικές μεθόδους επικοινωνίας τους για να μοιραστούν τις δεξιότητές τους με άλλους.</p> <p>Αν εργάζεστε μόνοι σας, δημιουργήστε ένα σόλο 1-2 λεπτών όπου χρησιμοποιείτε κακή επικοινωνία, όπως κλειστή γλώσσα του σώματος, ησυχία, μονότονη φωνή - οτιδήποτε δημιουργεί εμπόδια. Στη συνέχεια, χρησιμοποιήστε την ίδια ιστορία με την αρχική, αλλά αλλάξτε ολόκληρο το κομμάτι ή να χτίστε το κομμάτι μέχρι την ισχυρή επικοινωνία. Αυτά θα πρέπει να δημιουργήσουν μια ισχυρή αντίθεση και να δείξουν ότι υπάρχουν λύσεις για να ξεπεραστούν τα εμπόδια στην επικοινωνία.</p> <p>Ηχογραφήστε τον εαυτό σας και παρουσιάστε το κομμάτι σε άλλους για να λάβετε την ανατροφοδότησή τους.</p>
--	--	---

Πρόσθετες πηγές:

Βίντεο:

10

Το έργο Creativity χρηματοδοτήθηκε με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η παρούσα δημοσίευση αντανακλά τις απόψεις μόνο του συγγραφέα και η Επιτροπή δεν ευθύνεται για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Μη λεκτική επικοινωνία, Amanda Guzman:
<https://www.youtube.com/watch?v=SKhsavlvuao>

Παράδειγμα πρακτικής θεάτρου φόρουμ: Shannon Ivey και STATE of Reality |
TEDxColumbiaSC
<https://www.youtube.com/watch?v=vcLcXeXJVDU>

Ανάγνωση:

Doyle McCarthy, E. (1989) *Emotions are social things: An essay in the sociology of emotions* in Sociology Faculty Publications. 5. 59-62

Zhu, J. & Thagard, P. (2002) *Emotion and Action*, in Philosophy Psychology. 15:1. 19-23

Forysiewicz, B. 2020. *Forum Theatre in the prevention of exclusion from a peer group in the school space* in Journal of Education Culture and Society. 11:2. 335-342.